

موضوع تدریس: روش شناسی پژوهش در مددکاری اجتماعی		مدت تدریس: ۵۱ ساعت	
پیشنیاز: آمار و پژوهش در مددکاری اجتماعی		محل اجرا: دانشکده پیراپزشکی و توانبخشی	
گروه هدف: مددکاری اجتماعی		مقطع: کارشناسی	
تعداد واحد: ۳	نوع واحد: نظری	نیمسال: دوم	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴
مدرسین: فریبا ماهوتی			
تاریخ بروزرسانی: ۱۴۰۳/۱۱/۲۱			

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با روشهای علمی و مراحل و انواع پژوهش در مددکاری اجتماعی و افزایش توانمندی آنان در بهره گیری از مهارتهای پژوهشی در شناخت مسائل فردی و اجتماعی

اهداف اختصاصی:

۱. آشنایی با مفاهیم پایه روش شناسی پژوهش.
۲. درک انواع روش های پژوهش کمی، کیفی و ترکیبی.
۳. توسعه مهارت های طراحی، اجرا و تحلیل پژوهش های مددکاری اجتماعی.
۴. تقویت توانایی نوشتن پروپوزال و گزارش پژوهش.

محتوا و ترتیب ارائه:

(عناوین و رئوس مطالبی که باید آموزش داده شود تا به اهداف دوره نائل شد. شامل: مطالب تئوری، مهارتهای عملی و...)

جلسه	عناوین	مدرس
اول	معرفی درس و مفاهیم پایه: آشنایی با سرفصل ها و اهداف درس. تعریف پژوهش و اهمیت آن در مددکاری اجتماعی. معرفی منابع درسی و روش ارزیابی.	فریبا ماهوتی

دوم	فرآیند پژوهش: مراحل پژوهش (تشخیص مسئله، مرور ادبیات، طراحی پژوهش، جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل داده‌ها و گزارش نتایج). نقش پژوهش در بهبود خدمات مددکاری اجتماعی.	فریبا ماهوتی
سوم	انواع پژوهش: پژوهش کمی، کیفی و ترکیبی. تفاوت‌ها و کاربردهای هر نوع پژوهش.	فریبا ماهوتی
چهارم	روش‌های پژوهش کمی: پژوهش توصیفی، همبستگی و آزمایشی. روش‌های جمع‌آوری داده‌های کمی (پرسشنامه، مشاهده سیستماتیک و ...).	فریبا ماهوتی
پنجم	روش‌های پژوهش کیفی: پژوهش پدیدارشناسی، نظریه زمینه‌ای و مطالعه موردی. روش‌های جمع‌آوری داده‌های کیفی (مصاحبه، مشاهده مشارکتی و ...).	فریبا ماهوتی
ششم	کارگاه عملی: طراحی یک پژوهش کمی (انتخاب موضوع، تعیین سوالات پژوهش و روش‌ها). تمرین نوشتن بخش‌های مختلف پروپوزال.	فریبا ماهوتی
هفتم	کارگاه عملی: طراحی یک پژوهش کیفی (انتخاب موضوع، تعیین سوالات پژوهش و روش‌ها). تمرین نوشتن بخش‌های مختلف پروپوزال.	فریبا ماهوتی
هشتم	نمونه‌گیری و جامعه پژوهش: روش‌های نمونه‌گیری (تصادفی، طبقه‌ای، هدفمند و ...). تعیین حجم نمونه و جامعه پژوهش.	فریبا ماهوتی
نهم	ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها: طراحی پرسشنامه و مصاحبه. اعتبار و پایایی ابزارهای پژوهش	فریبا ماهوتی
دهم	: کارگاه عملی: طراحی ابزارهای جمع‌آوری داده‌ها (پرسشنامه و مصاحبه). تمرین تعیین اعتبار و پایایی ابزارها.	فریبا ماهوتی
یازدهم	تحلیل داده‌ها: روش‌های تحلیل داده‌های کمی (آمار توصیفی و استنباطی). روش‌های تحلیل داده‌های کیفی (کدگذاری و تحلیل تماتیک).	فریبا ماهوتی
دوازدهم	کارگاه عملی: تحلیل داده‌های کمی با استفاده از نرم‌افزارهای آماری (مانند SPSS). تحلیل داده‌های کیفی با استفاده از نرم‌افزارهای تحلیل کیفی (مانند NVivo).	فریبا ماهوتی
سیزدهم	نوشتن گزارش پژوهشک ساختار گزارش پژوهش (مقدمه، روش‌ها، نتایج، بحث و نتیجه‌گیری). نکات مهم در نوشتن گزارش پژوهش	فریبا ماهوتی
چهاردهم	کارگاه عملی: نوشتن بخش‌های مختلف گزارش پژوهش. ارائه بازخورد و راهکارهای بهبود.	فریبا ماهوتی
پانزدهم	مطالعات موردی: بررسی نمونه‌های واقعی از پژوهش‌های مددکاری اجتماعی. تحلیل موفقیت‌ها و چالش‌ها	فریبا ماهوتی
شانزدهم	جمع‌بندی و مرور: مرور مفاهیم کلیدی. پاسخ به سوالات دانشجویان.	فریبا ماهوتی
هفدهم	ارائه پروژه‌های دانشجویان (در صورت نیاز)	فریبا ماهوتی

روش تدریس:

*بحث کلاسی و گروهی

*ارائه فیلم و اسلاید آموزشی

*سخنرانی

*تمرین عملی

وظایف و تکالیف دانشجوی:

*رعایت قواعد و قوانین مرتبط با گروه

*حضور به موقع و فعال در کلاس

*پیش مطالعه و بررسی سرفصل های جلسه آتی

*انجام تکالیف و پروژه های ارائه شده

*حضور و موفقیت در آزمون پایانی

روش سنجش دانشجوی:

*شرکت در بحث های کلاسی و فعالیت ها

*ارائه تکالیف محول شده

*آزمون میان ترم

*آزمون پایان ترم

منابع مطالعه:

- تکنیک های خاص تحقیق در علوم اجتماعی. فرامرز رفیع پور. ۱۴۰۲. شرکت سهامی انتشار
- روش تحقیق در علوم اجتماعی. باقر ساروخانی. نشر نی
- Research Methods for Social Work. 2017 . Allen Rubin, Earl R. Babbie. Cengage Learning.